

62388

II

SPRAWOZDANIE

ZARZĄDU GŁÓWNEGO

POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO

I. IV. 1929 — 31. III. 1930

LWÓW

POLSKIE TOWARZYSTWO HISTORYCZNE

1930

SPRAWOZDANIE

ZARZĄDU GŁÓWNEGO

POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO

I. IV. 1929 — 31. III. 1930

Biblioteka Jagiellońska

1003123027

LWÓW
POLSKIE TOWARZYSTWO HISTORYCZNE
1930

62388

II

1929/1930

Z DRUKARNI ZAKŁADU NARODOWEGO IMIENIA OSSOLIŃSKICH

Akc. Nr. 3880 1930
A.

I. Doroczne Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Historycznego (Wiadomości Historyczne, 1929, zesz. 3, str. 285) odbyło się dnia 3 czerwca 1929 w sali Unji Lubelskiej Uniwersytetu J. K. we Lwowie w obecności 35 delegatów. Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania Zarządu i przyjęciu zmiany § 24 Statutu Pol. Tow. Hist., wybrano w nowym składzie Zarząd Główny i Komisję Rewizyjną. W części publicznej w obecności licznych członków i gości wygłosił Prof. Dr. Franciszek Bujak odczyt p. t. „Bilans wydawniczej pracy historycznej 1900 — 1929“.

II. Zarząd Towarzystwa.

Zarząd główny: Prezes: Stanisław Zakrzewski; wiceprezesi: Franciszek Bujak, Józef Siemieński (Warszawa), Wacław Sobieski (Kraków); członkowie: Władysław Abraham, Eugenjusz Barwiński, Jan Dąbrowski (Kraków), Bronisław Dembiński (Poznań), Oskar Halecki (Warszawa), Marcei Handelsman (Warszawa), Kazimierz Hartleb, Władysław Konopczyński (Kraków), Marjan Łodyński (Warszawa), Teofil Modelski (Wilno), Jan Ptaśnik, Władysław Semkowicz (Kraków), Kazimierz Tymieniecki (Poznań), Kazimierz Tyszkowski, Tadeusz Urbański, Bronisław Włodarski; zastępcy: Mieczysław Gębarowicz, Olgierd Górka, Zygmunt Lorentz (Łódź), Wincenty Łopaciński (Warszawa), Franciszek Popiołek (Cieszyn), Stanisław Zajączkowski. Komisja Rewizyjna: Oktaw Borkowski, Józef Białynia-Chołodcki, Wilhelm Rolny.

Oddział Krakowski: Przewodniczący: Wacław Sobieski; zastępca przewodniczącego: Stanisław Kutrzeba; sekretarz: Kazimierz Dobrowolski, skarbnik: Karol Piotrowicz; członkowie: Jan Dąbrowski, Józef Feldman, Roman Grodecki, Władysław Konopczyński, Tadeusz Kupczyński, Władysław Semkowicz. Komisja rewizyjna: Wacław Anczyc, Józef Burmistrz, Józef Muczkowski. Kierownictwo istniejącej przy Oddziale Sekcji krytycznej sprawował Władysław Konopczyński przy współpracy Romana Grodeckiego i Józefa Feldmana jako sekretarza.

Oddział Lubelski: Przewodniczący: Leon Białkowski; zastępca: X. Józef Umiński; skarbnik: Bolesław Grużewski; sekretarz: Władysław Godziszewski; członkowie: Jadwiga Fritzówna, X. Piotr Kałwa, Aleksander Kossowski, Julja Paśławska, Mieczysław Popławski, X. Marjusz Skibniewski; Komisja Rewizyjna: X. Aleksander Krasowski, Bronisław Szwarczyk.

Oddział Lwowski: Przewodniczący: Eugenjusz Barwiński, zastępca przewodniczącego: Kazimierz Hartleb; sekretarz: Bronisław Włodarski; skarbnik: Tadeusz Urbański; członkowie: Łucja Charewiczowa, Mieczysław Gębarowicz, Jadwiga Lechicka, Kazimierz Sochaniewicz, Henryk Wereszycki, Stanisław Zajączkowski.

Oddział Łódzki: Przewodniczący: Zygmunt Lorentz; zastępca przewodniczącego: Gryzelda Missalowa; sekretarz: Jadwiga Krasicka; skarbnik: Cecylja Świderkówna; członkowie: Adam Ferens, Andrzej Mazur, Ludwik Waszkiewicz, Helena Zaborowska; Komisja Rewizyjna: Józef Adamowicz, Jerzy Gadomski, Stanisław Lewicki.

Oddział Poznański: Przewodniczący: Kazimierz Tymieniecki; zastępca przewodniczącego: Jarosław Opatrny; sekretarz: Zygmunt Wojciechowski; skarbnik: Feliks Pohorecki; członkowie: Kazimierz Chodynicki, Bronisław Dembiński, Kazimierz Kaczmarczyk, Wanda Knapowska, Józef Paczkowski, Adam Skałkowski.

Oddział Przemyski: Przewodniczący: Jan Srołka; zastępca przewodniczącego: X. Jan Kwolek; sekretarz: Kazimierz Arłamowski; skarbnik: Walerjan Kramarz; członkowie: Władysław Kobylański, X. Kazimierz Kotula z Drohobycza, Franciszek Persowski, Zofja Tymińska.

Oddział Stanisławowski: Przewodniczący: Juljusz Łatkowski; skarbnik i sekretarz: Józef Zieliński; członkowie: Maksymiljan Chudio, Zofja Kiperowa, X. Franciszek Komusiewicz.

Oddział Śląski: Przewodniczący: Ludwik Ręgorowicz; zastępca: Franciszek Popiołek; sekretarz: Roman Lutman; skarbnik: Stanisław Warcholik; członkowie: Tadeusz Dobrowolski, Waclaw Olszewicz, Karol Prus, X. Karol Wilk.

Oddział Tarnopolski (Zorganizowany 22 listopada 1929): Przewodniczący: Władysław Kucharski; zastępca: Włodzimierz Lenkiewicz; sekretarz: Marjan Aleksiewicz; skarbnik: Leon Sommer; członkowie: Stanisław Szołajski, Leon Meersand, Anna Neschelówna, Helena Sobolakówna.

Oddział Warszawski (Towarzystwo Miłośników Historji): Prezes: Aleksander Kraushar; wiceprezes: Józef Siemieński; sekretarz generalny: Edmund Bursche; zastępca sekretarza: Aleksy Bachulski; skarbnik: Leon Zygmunt Usarek; członkowie: Oskar Halecki, Kazimierz Konarski, Marjan Łodyński, Wincenty Łopaciński, Waclaw Tokarz. Ponadto w skład Zarządu wchodził: Marceli Handelsman i Stanisław Kętrzyński, jako redaktorowie „Przeglądu Historycznego“, Wanda Moszczeńska, jako przewodnicząca Sekcji Dydaktycznej i Stanisław Ptaszycycki, jako przewodniczący Sekcji Archiwalnej. Komisja Rewizyjna: Jakób Glass, Aleksander Powierza, Kazimierz Stefański.

Oddział Wileński: Przewodniczący: Alfons Parczewski; zastępca przewodniczącego: Franciszek Bossowski; skarbnik:

Aleksander Jodziewicz; zastępca: Stefan Rosiak; sekretarz: Henryk Łowmiański; zastępca: Marja Bohdanowiczówna; członkowie: Stefan Ehrenkreutz, Zygmunt Karpowicz, Teofil Modelski, Antoni Narwoysz, X. Bolesław Wilanowski, X. Michał Zełudziejewicz; zastępcy: Mikołaj Dzikowski, Roman Gostkowski, Stanisław Kościalkowski, Ryszard Mienicki, Tadeusz Turkowski, Wacława Walicka. Komisja rewizyjna: Wacław Gizbert-Studnicki, Tadeusz Młodkowski, Stanisława Pietraszkiewiczówna, Anna Kalenkiewiczówna.

III. Posiedzenia naukowe. Oddział Krakowski: Ogółem odbyło się 13 posiedzeń tak zwyczajnych jak i sekcji krytycznej, pozostającej pod kierownictwem Prof. Władysława Konopczyńskiego. Średnia frekwencja wynosiła 30 — 40 osób. Zebrania zwyczajne były następujące:

18 maja 1929. Prof. Władysław Semkowicz: Rozwój pojęcia terytorjum Śląska.

13 czerwca 1929. 1) Sprawozdanie delegatów krakowskich z Walnego Zgromadzenia Delegatów Pol. Tow. Hist. we Lwowie; 2) Dyskusja w sprawie Polskiego Słownika Biograficznego.

22 czerwca 1929. Prof. Ludwik Piotrowicz: Inwazja Scytów w Azji Przedniej w VII w. przed Chr.

26 października 1929. Dr. Mieczysław Skibiński: Brandenburgja a Polska w 2-giej połowie XVII w.

30 listopada 1929. Dr. Adam Vetulani: Prawno-publiczny stosunek Mazowsza do Polski w ciągu XIV stulecia.

21 grudnia 1929. Prof. Arnold Spekke: Humanizm w Infantach w epoce polskiej.

23 stycznia 1930. Prof. Władysław Konopczyński: Kampanja Puławskich na Litwie w roku 1769.

15 lutego 1930. Prof. Roman Grodecki: Konfederacje za Piastów.

15 marca 1930. Dr. Stanisław Bodniak: Z dziejów blokady Moskwy i Szwecji przez Polskę w latach 1560 — 1572.

Zebrania sekcji krytycznej: 14 listopada 1929. Dr. Karol Piotrowicz: Uwagi z powodu pracy O. Laskowskiego: Grunwald, Warszawa 1926.

13 grudnia 1929. Prof. Jan Dąbrowski omówił pracę St. Kętrzyńskiego: Do genezy kanclerstwa koronnego, 1928.

25 stycznia 1930. Dr. Marjan Friedberg: Uwagi o książce Z. Wojciechowskiego: Prawo rycerskie w Polsce przed statutami Kazimierza Wielkiego, Poznań 1928.

27. marca 1930. Prof. Władysław Konopczyński: Teorja poznania w „Historyce“ M. Handelsmana.

Oddział Lubelski: Ogółem odbyło się 5 posiedzeń: 10 maja 1929. P. Froelichowa: „Z dziejów organizacji władz miejskich w Lublinie“; P. Maliszewska: „Książdz Stanisław Brzóska (Rok 1863)“.

15 listopada 1929. X. Skibniewski odczytał recenzję dwóch dzieł: Campbell „The Jesuits“ i Dwornika „Żywot Św. Wacława“.

10 stycznia 1930. X. Skibniewski odczytał recenzję dwóch podręczników Historji kościelnej: Mourret Carreyre „Precis d'histoire de l'Eglise“ i Endera „Die Geschichte der katholischen Kirche“.

15 lutego 1930. Prof. Adrjan Divéky: „Udział Węgiei w renesansie polskim“.

14 marca 1930. Dr. Jan Kamiński: „Historja prawa francuskiego w Polsce“.

Oddział Lwowski: Ogółem odbyło się 11 posiedzeń. Średnia frekwencja wahała się między 16 a 50 osób. Zebrania były następujące:

24 kwietnia 1929. Dr. Czesław Chowaniec: „Sobieski a sprawa wschodnia“ (1684—99).

16 maja 1929. Prof. Kazimierz Hartleb: „Działalność kulturalna biskupa-dyplomaty Erazma Ciołka“.

31 maja 1929. Dr. Mieczysław Gębarowicz: „Z badań nad początkami kultury polskiej“.

20 czerwca 1929. Dr. Szczepan Mikołajski: „Pierwszy posiew socjalizmu w Małopolsce. Wspomnienia z procesu Ludwika Waryńskiego i 34 spółników w Krakowie 1878—80“.

18 października 1929. Dr. Kazimierz Sochaniewicz: „Sprawozdanie ze zjazdu naukowego im. Szymona Szymonowicza w Zamościu odbytego w dniach 28—29 czerwca 1929 ze szczególnem uwzględnieniem zagadnień regionalnych dotyczących przeszłości Zamojszczyzny“.

22 listopada 1929. Prof. Franciszek Bujak: „Mowa Jana z Ludziska, prof. Uniw. Jagiell. w obronie ludu wiejskiego z roku 1447“.

13 grudnia 1929. Dr. Jadwiga Lechicka: „Ze studjów nad przedostatniem polskim bezkrólewem“.

17 stycznia 1930. Dr. Kazimierz Tyszkowski: „Z dziejów pośrednictwa austriackiego w sporze polsko-moskiewskim 1613—16 (Misja Donnersmarka do Polski w 1614 r.)“.

18 lutego 1930. Dr. Ewa Maleczyńska: „Polityka Polski po wyroku wrocławskim 1420—23“.

14 marca 1930. Dr. Jan Adamus: „Inkorporacja w pierwszych unjach polsko-litewskich“.

28 marca 1930. Prof. Eugenjusz Kucharski: „Etniczne oblicze Polski w dobie przyjscia Słowian“.

Oddział Łódzki: Zebrania naukowe:

28 kwietnia 1929. Dr. Stanisław Więckowski: „Rzymska gmina miejska w epoce Cesarza Juljana“.

17 czerwca 1929. Dr. Tadeusz Landau: „Warszawa w dobie okupacji austriackiej 1809 r.“

3 października 1929. Adam Stebelski: „Łódź u schyłku Rzeczypospolitej“.

13 grudnia 1929. Prof. Władysław Konopczyński: „Kazimierz Pułaski“.

26 listopada 1929. Dr. Adam Próchnicki: „Działacze Żyromy“.

27 lutego 1930. Adam Ferens: „Szkolna Mapa historyczna“.

31 marca 1930. Michał Rawita Witanowski: „Otto Szeniński, biskup wendeński i pierwszy opat komendatoryjny sulejewski“.

Oprócz tego 4 października 1929 ogłoszony został przez A. Stebelskiego odczyt publiczny pod tymże tytułem jak powyżej.

Prace Komisji: 1. Komisja Bibliograficzna w składzie J. Krasicka, G. Missalowa i C. Świderkówna pracuje w dalszym ciągu nad Bibliografią historyczną okręgu łódzkiego, oraz nad inwentarzem miejscowości posiadających pewne znaczenie historyczne. Nowy fragment Bibliografii ukaże się w najbliższym tomie Rocznika.

2. Komisja dydaktyczna, utworzona w końcu 1929 r. zorganizowała zebranie naukowe dnia 27 lutego połączone z pokazem szkolnych map historycznych zestawionych ze zbiorów łódzkich szkół średnich. Pracą komisji kierują pp. A. Ferens i H. Zaborowska.

3. Komisja Badań językowych. Z inicjatywy Zarządu Łódzkiego Oddziału P. T. H. Oddziały łódzkie T-wa Miłośników języka polskiego i Pol. T-wa Historycznego utworzyły wspólną Komisję dla zorganizowania badań językowych w łęczyckim i sieradzkim. Badania te rozpoczną się w jesieni b. r. pod kierunkiem prof. K. Nitscha. Delegatami Zarządu w Komisji są: Z. Lorentz, G. Missalowa, H. Zaborowska. Cała akcja została rozpoczęta przy wydatnem poparciu władz państwowych, kościelnych i samorządowych.

4. Komisja badania dziejów strajku szkolnego 1905 r. Zarząd Oddziału zaprosił szereg wybitnych uczestników strajku szkolnego 1905 r. do współpracy celem zebrania materiału do historii strajku w Łodzi i okręgu. Delegatami Zarządu w tej komisji są: Z. Lorentz i L. Waszkiewicz. Komisja przeprowadza odpowiednią ankietę.

Oddział Poznański: Ogółem odbyło się 6 posiedzeń naukowych:

17 czerwca 1929. Dyr. Jarosław Opatrny: „O zbiorach archiwalnych szwedzkich odnoszących się do dziejów polskich“.

26 czerwca 1929. Prof. Kazimierz Tymieniecki: „Sprawa Polskiego Słownika Biograficznego“.

11 grudnia 1929. Prof. Adam Skałkowski: „Maciejowice — Waterloo“.

15 stycznia 1930. Dr. Wisława Knapowska: „Z dziejów Uczelni Dąbrowki“.

19 lutego 1930. Prof. Kazimierz Chodynicki: „Zasadnicze składniki syntezy dziejowej Lelewela“.

5 marca 1930. Dr. L. Koczy: Najnowsza teoria o położeniu Jomsborga z powodu książki Larsena: Jomsborg... Kopenhaga 1927—28.

Oddział Przemyski: Odbyto trzy zebrania:

16 kwietnia 1929. Na porządku dziennym projekt zmiany statutu P. T. H. ułożony przez Oddział Krakowski.

18 maja 1929. Prof. Dr. Stanisław Zakrzewski: „Główne kierunki pracy historyków polskich“.

13 października 1929. Prof. Dr. Franciszek Bujak: „O nazwie Polski“.

Oddział Śląski: Ogółem odbyło się 7 posiedzeń naukowych:

30 października 1929. Prof. Władysław Semkowicz: „Geneza i rozwój terytorjalny nazwy Śląska“.

20 listopada 1929. Ks. Dr. Karol Wilk: „Jak pisać kroniki parafjalne?“ Uwagi metodyczne.

16 grudnia 1929. Dyr. Stanisław Warcholik: „Próba historii zofji Śląska“.

7 lutego 1930. Prof. Franciszek Bujak: „Czynnik geograficzny w dziejach Polski“.

28 lutego 1930. Prof. Zdzisław Korsak: „Nowe wyniki badań nad dokumentem Bolesława Śmiałego w sprawie Kościoła Św. Jana w Mogilnie“.

5 marca 1930. Dyr. Stanisław Warcholik: „Wpływ czynników geograficznych na dzieje Śląska“.

29 marca 1930. Konstancy Prus: „Z przeszłości Mikołowa“.

Oddział Tarnopolski: Odbyły się 3 posiedzenia naukowe:

22 listopada 1929. Prof. Kazimierz Hartleb: „Ekspancja kultury polskiej na Wschodzie na czasów Bony i Jana Tarnowskiego“.

14 marca 1930. Dyr. Włodzimierz Lenkiewicz: „Odyseja jako źródło historyczne“.

31 marca 1930. Leon Meersand: „Stosunki gospodarcze i społeczne na Rusi Czerwonej w XV w., Dyr. Władysław Kucharski: „Omówienie podręcznika: J. Dąbrowski: Historia powszechna“, tom. I. Starożytność.

Oddział Warszawski: Ogółem odbyto 9 posiedzeń naukowych i sekcji dydaktycznej. Zebrania naukowe były następujące:

25 kwietnia 1929. Dr. Jan Natanson-Leski: „Granica Wschodnia Rzeczypospolitej w epoce Batorego“.

27 kwietnia 1929. Prof. Stanisław Arnold: „Geografia historyczna, jej zadania i metody“.

29 marca 1929. Ks. Prof. Henryk Likowski: „O początkach Zakonu Kanoników Regularnych w Polsce“.

30 października 1929. Prof. Stanisław Arnold: „Uniwersyteckie przygotowanie nauczycieli historii szkół średnich“.

19 grudnia 1929. Tomasz Parczewski: „Kronstadt na tle rewolucji rosyjskiej“.

9 stycznia 1930. Dr. Natalja Gąsiorowska: „Najnowsze prądy w nauce i nauczaniu historii w Rosji Sowieckiej.“

Posiedzenia Sekcji Dydaktycznej:

2 maja 1929. Dr. Konopka-Żmigryder: „Historja kultury antycznej w szkole średniej jako podstawa wiedzy o kulturze“.

19 listopada 1929. Dr. Franciszek Skibiński: „Pierwiastek obywatelski w nauczaniu historii“.

6 lutego 1930. Prof. Helena Radlińska: „Podstawy pedagogiczne nauczania historii“.

Oddział Wileński: Odbyto 6 posiedzeń naukowych, frekwencja wynosiła od 20—70 osób:

17 marca 1929. Prof. Oko: 1. „Nieznany rękopis Bukolik Wergiljusza“; 2. „Zabawy leśne Sarbiewskiego“; Prof. Bossowski: „Znaczenie napisów klinowych dla historii prawa starożytnego“.

13 kwietnia 1929. Prof. Trzebiński: „O pamiętnikach Józefa Franka“.

18 października 1929. Prof. Semkowicz: „Marulon, namiestnik wileński; Prof. Limanowski: „Badania nad topologią najstarszego Wilna“.

13 grudnia 1929. Prof. Modelski: „Powołanie Lelewela na katedrę historii w Wilnie“.

30 stycznia 1930. Prof. Bossowski: „Metody badań nad interpelacjami w Corpus Juris“.

12 marca 1930. Prof. Gostkowski: „Kobieta w starożytności“.

IV. Ruch członków za rok 1919 wraz z nowo-wpisanymi na rok 1930:

Zmarli: 1. Gawroński Rawita Franciszek, 2. Gebert Bronisław, 3. Goll Jarosław (członek honorowy), 4. Heck Walerjan, 5. Ożóg Kazimierz, 6. Pomorski Piotr, 7. Ptaśnik Jan (Redaktor Kwartalnika Historycznego 1923—1930), 8. Szafranski Ludwik.

Z końcem roku 1928 było członków 966.

W ciągu roku 1929 i do 1 kwietnia 1930 przybyło nowych członków 116.

Obecnie Polskie Towarzystwo Historyczne liczy ogółem członków honorowych 17, członków zwyczajnych 1076, razem 1093.

Członkowie w Oddziałach Towarzystwa w roku 1929 i do 1 kwietnia 1930:

	Honorowi	Zwyczajni	Razem
1. Katowice	—	43	43
2. Kraków	2	92	94
3. Lublin	—	36	36
4. Lwów	5	141	146
5. Łódź	—	85	85
6. Poznań	1	44	45
7. Przemyśl	—	22	22
8. Stanisławów	—	26	26
9. Tarnopol	—	34	34
10. Warszawa	5	291	296
11. Wilno	1	48	49
12. Inne miejscowości	3	214	217
Razem	17	1076	1093

V. Wydawnictwa Zarządu Głównego. I. Kwartalnik Historyczny, tom XLIII za rok 1929, str. 625+IV+70 Bibliografji Historji Polskiej. Zawiera 9 rozpraw, 5 miscellaneów, 88 recenzji i sprawozdań, 9 polemik. Współpracowników było 61.

2. Wiadomości Historyczne (Kwartalnik Historyczny XLIII tom II. 1929) str. 288+IV. Zawiera 6 artykułów, 123 zapisek informacyjnych i sprawozdawczych, przegląd czasopism, kronikę naukową, nekrologję, sprawy Towarzystwa.

II. Bibliografja Historji Polskiej. Reedycja Bibliografji Historji Polskiej prof. Finkla postępuje naprzód. Wydawca I tomu Dr. Karol Maleczyński przygotował cały materiał I tomu i druk jego już się rozpoczął.

VI. Wydawnictwa Oddziałów. Oddział Krakowski: Staraniem Oddziału ukazało się w roku sprawozdawczym pod naczelną redakcją Prof. Sobieskiego 8 tomów Prac Krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego, wydanych z subwencji udzielonej przez Fundusz Kultury Narodowej. A mianowicie:

1. K. Piwarski, Hieronim Lubomirski, Hetman Wielki Koronny.

2. H. Langierówna, System obrony doliny Dunajca w XIV w.

3. St. Bodniak, Kongres szczeciński na tle bałtyckiej polityki polskiej.

4. W. Dobrowolska, Książęta Zbarascy w walce z hetmanem Żółkiewskim.

5. K. Lepszy, Walka stronnictw w pierwszych latach panowania Zygmunta III.

6. A. Wodzicki, Gdańsk za czasów Stanisława Leszczyńskiego.

7. Fr. Suwara, Przyczyny i skutki klęski Cecorskiej 1620.

8. W. Czaplński, Opozycja wielkopolska po krwawem potopie 1660.

Oddział Łódzki: Zarząd Oddziału jako Komitet redakcyjny przygotował II tom Rocznika Oddziału Łódzkiego, którego druk jest na ukończeniu.

Oddział Warszawski. 1. Przegląd Historyczny, tom XXVIII Zeszyt 1. str. 182, t. zn. 11 ark. druku. Zawiera 1 rozprawę i 6 referatów.

2. Biblioteka Historyczna im. Tadeusza Korzona, poświęcona monografiom z dziejów Warszawy, tom XXI, zawiera rozprawę Maksymiljana Barucha p. t. „Warszawa średniowieczna, dawne mury warowne starej Warszawy“.

VII. V Powszechny Zjazd Historyków Polskich w Warszawie 29 listopada 1930 roku. Stosownie do uchwały Zjazdu Poznańskiego w r. 1925 przeprowadziła Stała Delegacja Zjazdu, zorganizowana na podstawie uchwały tegoż zjazdu, prace przygotowawcze do Zjazdu w rocznicę Powstania Listopadowego. Posiedzenia w tej sprawie odbyły się kilkakrotnie i tak 10 marca 1929 w Krakowie, 4 czerwca we Lwowie, na którym wybrano Komitet wykonawczy, złożony z Prezeza i sekretarza Delegacji, Delegata Akademji i panów: Bujaka, Dembińskiego, Handelsmana, Łodyńskiego, Pawłowskiego, Siemieńskiego i Sobieskiego. Komitet ten obradował w Warszawie 13 grudnia 1929. W r. 1930 w styczniu wydano odezwę Zjazdową wzywającą historyków do udziału w Zjeździe. Dnia 16 marca 1930 r. odbyło się we Lwowie posiedzenie Stałej Delegacji dla ułożenia szczegółów organizacji oraz programu prac Zjazdu. W skład stałej Delegacji oprócz członków Zarządu Głównego Towarzystwa i Delegatów Akademji i Towarzystw Naukowych, wchodzili z kooptacji panowie: E. Bursche, L. Finkel, W. Łopaciński, B. Pawłowski, W. Tokarz. Sekretarzem Delegacji był K. Tyszkowski.

VIII. Sprawy Międzynarodowe. W dniach 5—8 maja 1929 odbyło się posiedzenie Międzynarodowego Komitetu Historycznego w Wenecji, który zajmował się programem przyszłego Zjazdu Międzynarodowego, mającego odbyć się w Warszawie; programem międzynarodowego biuletynu historycznego; międzynarodową bibliografią historyczną; sprawą międzynarodowego opracowywania archiwów watykańskich i kwestją nauczania historii. Z ramienia P. T. H. brali tam udział pp. Handelsman, Halecki, Siemieński, Konopczyński, Muszkowski.

W dniach 29—30 czerwca 1929 odbyło się w Budapeszcie doroczne posiedzenie Komitetu Redakcyjnego „Biuletynu Informacyjnego Nauk Historycznych Europy Wschodniej“, który uchwalił plan wydawnictwa na rok 1930.

Na posiedzenie Międzynarodowego Komitetu Historycznego w Cambridge wyjechali z Polski pp.: Daszyńska-Golińska, Dembiński, Halecki, Handelsman, Muszkowski i Mañteuffel. Co do programu Kongresu, uchwalono dla naszych delegatów wy-

tyczne dotyczące między innymi: domaganie się utworzenia sekcji historii Europy Wschodniej i ustalenie terminu Zjazdu Międzynarodowego na 1. X. 1933 r.

We Francji odbędzie się Zjazd poświęcony dziejom roku 1930, w którym znajdzie się obok sekcji francuskiej i belgijskiej także sekcja polska, połączona z wystawą. Organizacja działu polskiego na tej wystawie nastąpi w porozumieniu z pp. Puławskim i Gembarzewskim.

Sprawozdanie Skarbnika Zarządu Głównego P. T. H. z działalności za rok budżetowy od 1 kwietnia 1929 do 31 marca 1930.

W roku sprawozdawczym ilość nowo-zapisanych wzrosła tak znacznie, iż obecnie Polskie Tow. Hist. ma poważną cyfrę 1093 członków, skupiających się przedewszystkiem w 11 Oddziałach P. T. H. we wszystkich większych miastach Polski. W związku z tem praca administracyjna nieustannie powiększa się, czego wyrazem jest nietylko podwójna liczba numerów protokołu, ale także wzmozona ekspedycja głównie z powodu wydawania „Wiadomości historycznych“ jako dodatku do Kwart. Hist. Nadto w dalszym ciągu prowadzi się kilka odrębnych funduszków pozostających pod kierownictwem Głównego Zarządu Towarzystwa, do których należą: Fundusz na reedycję „Bibliografji Historji Polskiej“ prof. L. Finkla i Fundusz na wydanie „Polskiego Słownika Biograficznego w dobie rozbiorów 1772—1918“. Obecnie przybyła jeszcze praca związana z przygotowaniem administracyjnem V Zjazdu Historyków polskich w Warszawie w listopadzie 1930. W tym celu wysłano już przeszło tysiąc pięćset zaproszeń, a dalsze są w przygotowaniu do wysyłki. Zgłoszeń na Zjazd dotychczas mamy 115, a codziennie niemal nowe napływają. Podobnie jak w roku ubiegłym dołącza się odrębne sprawozdania kasowe poszczególnych oddziałów P.T.H., które we własnym zarządzie prowadzą już ściąganie wkładek, za co otrzymują 15% dochodów.

Dochody Głównego Zarządu P. T. H. w stosunku do roku ubiegłego znacznie się zwiększyły przez napływ nowych członków. Głównie składały się z zasiłku Ministerstwa W. R. i O. P. w kwocie 24.000 zł. oraz z subwencyj Reprezentacji m. Lwowa w kwocie 3.000 zł. i Kuratorji Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie w kwocie 1.000 zł, za co Zarząd Główny P. T. H. składa serdeczne podziękowanie Wysokiemu Ministerstwu W. R. i O. P. jak i powyższym Władzom. Zwiększyły się w tym roku również wpływy z wkładek członków, choć jeszcze są znaczne zaległości. Dochody obejmują również kwoty subskrypcyjne na Bibliografję prof. Finkla i na V Zjazd Historyków polskich w Warszawie. Ogólny stan wpływów wynosił 55.752·79 zł. Nadto na wydanie Bibliografji prof. Finkla Zarząd

„Funduszu Kultury Narodowej“ w Warszawie wyasygnował drugą ratę z wyznaczonego zasiłku 15.000 zł. w kwocie 7.500 zł, za co Główny Zarząd P. T. H. składa gorące podziękowanie.

Wydatki Głównego Zarządu P. T. H. wzrosły także w roku sprawozdawczym. Przedewszystkiem podniosły się koszty druku z powodu wydawania dodatku do Kwart. Hist. „Wiadomości historycznych“. Inne wydatki są normalne lub nieco tylko się zwiększyły. Razem wynoszą kwotę 41.134·66 zł.

Szczegółowe sprawozdanie kasowe przedstawia się w sposób następujący:

I.

A. Fundusz Ogólny

Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historycznego
za czas od 1 IV. 1929 do 31 III. 1930.

Dochody:

1. Saldo za rok 1928/9	zł.	6.990·33
2. Wkładki członków za lata ubiegłe i rok bieżący	„	12.658·15
3. Prenumerata i sprzedaż Kwart. Hist.	„	4.098·32
4. Zasiłek Ministerstwa W. R. i O. P.	„	24.000·—
5. Subwencja Reprezentacji m. Lwowa	„	3.000·—
6. Subwencja Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.	„	1.000·—
7. Zwroty za odbitki i nadzwyczajne korekty	„	565·08
8. Subskrypcja na T. I. Bibliografii prof. Finkla do 31 marca 1930	„	1.885·—
9. Wkładki na V Zjazd Historyczny w Warszawie w listopadzie 1930 do 31 marca 1930	„	925·—
10. Procent z P. K. O. i z książeczki M. K. O. Nr. 81019 do 31 grudnia 1929	„	630·91
Razem	zł.	55.752·79

Wydatki:

1. Drukarnia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich za druk Kwart. Hist. za rok 1929 (z. 1—4) i za Wiadomości Historyczne 1929 (z. 1—3)	„	23.472·77
2. Drukarnia za inne druki	„	265·60
3. Redakcja i honorarja	„	7.833·35
4. Sekretarjat Główn. Zarządu P. T. H.	„	241·59
5. Administracja i ekspedycja	„	2.767·54
6. Opłata pocztowa	„	1.345·13
Do przeniesienia	zł.	35.925·98

	Z przeniesienia . . .	zł.	35.925.98
7.	Koszty posiedzeń Głównego Zarządu P. T. H.	„	2.722.08
8.	Sekretariat dla spraw międzynarodowych . . .	„	200.—
9.	Wkładki do Towarzystw Naukowych . . .	„	145.—
10.	Wydatki na V Zjazd historyczny w Warszawie do 31/3 1930	„	994.05
11.	Wydatki nadzwyczajne	„	529.—
12.	15% dla Oddziałów P. T. H.	„	618.55
13.	Saldo na rok 1930/31	„	14.618.13
	Razem	zł.	55.752.79

We Lwowie, dnia 19 czerwca 1930.

Członkowie Komisji Rewizyjnej:

Oktaw Borkowski m. p.

Tadeusz Urbański m. p.

Józef Białynia Chołodecki m. p.

Skarbnik P. T. H.

B. Fundusz reedycji Biblijografji Historji Polskiej prof. L. Finkla.

Dochody:

1.	Saldo z roku 1928/9	zł.	1.581.80
2.	Zarząd „Funduszu Kultury Narodowej“ w Warszawie nadesłał drugą ratę zasiłku na wydanie Biblijografji z dnia 6 IV 1929 Nr. 5350/29 z wyasygnowanej ogólnej kwoty 15.000 zł.	„	7.500.—
3.	Subskrypcja na Biblijografję do 31 III 1930 (zob. poz. 8 dochodów Gł. Zarz.).	„	1.885.—
	Razem	zł.	10.966.80

Wydatki:

1.	Honorarja za przygotowanie nowego wydania Biblijografji T. I. za czas od 1 IV. 1929 do 31 III. 1930	zł.	3.392.—
2.	Zaliczka dla drukarni Goldmana na druk Biblijografji T. I.	„	3.000.—
3.	Wydatki administracyjne	„	6.—
4.	Saldo na rok 1930/31	„	4.568.80
	Razem	zł.	10.966.80

We Lwowie, dnia 19 czerwca 1930.

Członkowie Komisji Rewizyjnej:

Oktaw Borkowski m. p.

Tadeusz Urbański m. p.

Józef Białynia Chołodecki m. p.

Skarbnik P. T. H.

C. Fundusz na wydanie „Polskiego Słownika Biograficznego w dobie rozbiorów 1772—1918“.

Dochody:

1. Saldo z roku 1928/29	zł.	941·70
Razem	zł.	941·70

Wydatki:

1. Zakupno książek i wydatki administracyjne .	zł.	133·—
2. Honorarjum za prace przygotowawcze	„	300·—
3. Saldo na rok 1930/31	„	508·70
Razem	zł.	941·70

We Lwowie, dnia 19 czerwca 1930.

Członkowie Komisji Rewizyjnej:

Oktaw Borkowski m. p.

Józef Białynia Chołodecki m. p.

Tadeusz Urbański m. p.

Skarbnik P. T. H.

II.

Zestawienia kasowe Oddziałów Polskiego Towarzystwa Historycznego.

I. Oddział P. T. H. w Katowicach.

Dochody:

1. Wkładki członków do 31 marca 1930	zł.	600·—
2. Zaliczka Zarządu Głównego P. T. H.	„	100·—
Razem	zł.	700·—

Wydatki.

1. Przekazano do Zarządu Głównego we Lwowie	zł.	510·—
2. Druki P. K. O.	„	11·80
3. Administracja, druki i zawiadomienia o od- czytach	„	78·—
4. Saldo na rok 1930/31	„	100·20
Razem	zł.	700·—

Katowice, dnia 31 marca 1930.

Stanisław Warcholik m. p.

Skarbnik Oddziału P. T. H.

II. Oddział P. T. H. w Krakowie.

Dochody:

1. Saldo z roku 1928/29	zł.	701·10
2. Wkładki członków w r. 1929/30	„	1.724·—
3. Zasiłek Funduszu Kultury Narodowej	„	20.000·—
4. Odsetki od kapitału.	„	1.222·—
5. Sprzedaż wydawnictw.	„	385·10
Razem	zł.	24.032·20

Wydatki:

1. Przekazano do Zarządu Głównego we Lwowie	zł.	1.469·65
2. Delegatom na Walny Zjazd we Lwowie	„	150·—
3. Administracja	„	120·90
4. Druk Prac Krakowskiego Oddziału P. T. H.	„	20.848·87
5. Saldo na rok 1930/31	„	1.442·78
Razem	„	24.032·20

Kraków, dnia 31 marca 1930.

Członkowie Komisji Rewizyjnej:

Wacław Anczyc m. p.

Dr. Karol Piotrowicz m. p.

Józef Burmistrz m. p.

Skarbnik Oddziału P. T. H.

Józef Muczkowski m. p.

III. Oddział P. T. H. w Lublinie.

Dochody:

1. Saldo z roku 1928/9	zł.	89·30
2. Wkładki członków w r. 1929/30.	„	710·—
Razem	zł.	799·30

Wydatki:

1. Przekazano do Zarządu Głównego we Lwowie	zł.	603·50
2. Delegatom na Walny Zjazd we Lwowie	„	85·—
3. Zbieranie wkładek i doręczanie Kwartalnika	„	43·50
4. Sekretarjat	„	67·30
Razem	zł.	799·30

Lublin, dnia 31 marca 1930.

Członkowie Komisji Rewizyjnej:

X. Aleksander Krassowski m. p.

Dr. Bolesław Grużewski m. p.

Bronisław Szwarzczyk m. p.

Skarbnik Oddziału P. T. H.

IV. Oddział P. T. H. w Łodzi.

Dochody:

1. Saldo z roku 1928/29	zł.	1.415·81
2. Wkładki członków w roku 1929	„	970·—
3. Subsydja.	„	2.800·—
4. Sprzedaż Rocznika Oddziału Łódzkiego 1928	„	781·—
5. Wpływy z odczytów i nadzwyczajne dochody	„	214·50
Razem	zł.	6.181·31

Wydatki:

1. Przekazano do Zarządu Głównego we Lwowie	zł.	555·25
2. Reszta za druk Rocznika 1928 i honorarjów	„	3.852·86
3. Organizacja posiedzeń, odczytów i honorarja prelegentów	„	333·70
4. Reprezentacja i wyjazdy delegatów na Walne Zgromadzenie P. T. H.	„	364·80
5. Na Rocznik 1929	„	63·40
6. Na prace Komisji Biblijograficznej	„	57·05
7. Sekretarjat i Biblijoteka	„	185·47
8. WYROBIENIE KONTA W P. K. O.	„	44·05
9. Saldo na rok 1930/31	„	724·73
Razem	zł.	6.181·31

Łódź, dnia 31 marca 1930.

Zygmunt Lorentz m. p.
Prezes Oddziału P. T. H.

Cecylja Świderkówna m. p.
Skarbnik Oddziału P. T. H.

V. Sprawozdanie kasowe

Towarzystwa Miłośników Historji w Warszawie
za czas od 1 I. 1929 do 31 III. 1930

(działa jako Oddział P. T. H.).

Dochody:

1. Saldo z roku 1928	zł.	5.129·67
2. Dochody z kamienicy	„	19.687·76
3. Wkładki członków w roku 1929/30	„	10.255·—
4. Subwencje	„	14.535·79
5. Sprzedaż wydawnictw	„	1.831·01
6. Procent z P. K. O.	„	36·83
7. Zwroty	„	135·52
Razem	zł.	51.611·58

Wydatki:

1. Przekazano do Zarządu Głównego we Lwowie	zł.	2.853·50
2. Druk Przeglądu Historycznego, Bibliografii Maliszewskiego i innych wydawnictw T. M. H.	„	19.587·39
3. Administracja i koszta kancelaryjne	„	7.905·53
4. Zakupno inwentarza	„	1.604·80
5. Utrzymanie kamienicy	„	12.380·70
6. Saldo na 1 kwietnia 1930	„	7.279·66
Razem	zł.	51.611·58

Warszawa, dnia 31 marca 1930.

Członkowie Komisji Rewizyjnej:

Jakób Glas m. p.*Leon Zygmunt Usarek* m. p.*Aleksander Powierza* m. p.

Skarbnik T. M. H.

Kazimierz Stefański m. p.

Uwaga: Szczegółowe sprawozdanie kasowe za rok 1929 umieścił T. M. H. w Przeglądzie Historycznym w roku 1930.

VI. Oddział P. T. H. w Wilnie.

Dochody:

1. Saldo z roku 1928/29	zł.	97·76
2. Wkładki członków za lata 1929 i 1930	„	418·—
Razem	zł.	515·76

Wydatki:

1. Przekazano Zarządowi Głównemu we Lwowie	zł.	355·30
2. Koszta administracyjne	„	41·50
3. Saldo na rok 1930/31	„	118·96
Razem	zł.	515·76

Wilno, dnia 31 marca 1930.

Aleksander Jodziejewicz m. p.

Skarbnik Oddziału P. T. H.

Spis członków Polskiego Towarzystwa Historycznego z końcem 1929 r.

a) Członkowie honorowi:

1. Finkel Ludwik, Lwów,	wybr.	czł. hon.	26/6 1923.
2. Abraham Władysław, Lwów,	"	"	14 6 1924.
3. Askenazy Szymon, Warszawa,	"	"	14/6 1924.
4. Balzer Oswald, Lwów,	"	"	14/6 1924.
5. Bobrzyński Michał, Garby pod Poznaniem,	"	"	14/6 1924.
6. Brückner Aleksander, Berlin,	"	"	14/6 1924.
7. Dembiński Bronisław, Poznań,	"	"	14/6 1924.
8. Papée Fryderyk, Kraków,	"	"	14/6 1924.
9. Parczewski Alfons, Wilno,	"	"	14/6 1924.
10. Prochaska Antoni, Lwów,	"	"	14 6 1924.
11. Tomkiewicz Stanisław, Kraków,	"	"	14/6 1924.
12. Bruchnalski Wilhelm, Lwów,	"	"	20/2 1925.
13. Kraushar Aleksander, Warszawa,	"	"	20 2 1925.
14. Ptaszycki Stanisław, Warszawa,	"	"	20/2 1925.
15. Bourgeois Emil, Paryż,	"	"	9/4 1927.
16. Limanowski Bolesław, Warszawa,	"	"	9/4 1927.
17. Marszałek Piłsudski Józef, Warszawa	"	"	26/5 1928.

Nieżyjący członkowie honorowi:

1. Dubiecki Marjan, Kraków.
2. Goll Jarosław, Praga.
3. Jabłonowski Aleksander, Warszawa.
4. Kętrzyński Wojciech, Lwów.
5. Kubala Ludwik, Lwów.
6. Małcki Antoni, Lwów.
7. Nehring Władysław, Wrocław.
8. Radziwiński Luba Zygmunt, Lwów.
9. Roepell Ryszard, Wrocław.
10. Semkowicz Aleksander, Lwów.
11. Smoleński Władysław, Warszawa.
12. Smolka Stanisław, Lublin.
13. Wojciechowski Tadeusz, Lwów.

b) Członkowie zwyczajni:

(Spis ułożony według alfabetycznego porządku miejsca zamieszkania).

1. Biała: Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie.
2. Biała Podlaska: Lisiecki Leopold.
3. Białystok: Biblioteka Publiczna Miejska, Wodzyńska Marja.
4. Bielsk. Gabzdyl Wiktor, Klęczar Franciszek.
5. Bielsk Podlaski: Gimnazjum Koedukacyjne im. Tadeusza Kościuszki.
6. Bieruń Stary: Ks. Wilk Karol.
7. Bochnia: Dyrekcja Gimnazjum Państwowego.
8. Bodzentyn: Czyżyk Kazimierz.
9. Borysław: Dudek Jan.
10. Brodnica: Gimnazjum Klasyczne.
11. Brody: Klar Abraham.
12. Brwinów: Benoit Wanda.
13. Brześć Litewski: Kudelka Bolesław.
14. Brzeżany: Gimnazjum Państwowe.
15. Bydgoszcz: Biblioteka Miejska.
16. Byszewa: Ks. Czaplewski Paweł.
17. Chełmno: Ćwikowski Witołd, Frankiewicz Czesław.
18. Chełmża: Państwowe Gimnazjum.
19. Chodzież: Gimnazjum im. św. Barbary.
20. Chojnice: Gimnazjum Państwowe.
21. Chorzów: Tarnowska Zofja.
22. Chorzów: Ks. Sz wajnoch Stefan.
23. Chropaczów: Grzesik Franciszek.
24. Chrzanów: Państwowe Gimnazjum im. Stanisława Staszica.
25. Chyrów: Konwent OO. Jezuitów.
26. Cieszyn: Gimnazjum Polskie im. A. Osuchowskiego, Król Józef, Popiołek Franciszek.
27. Częstochowa: Biblioteka Nauczycielska Szkoły Powszechnej Nr. 14, Mandelbaumówna Bronisława, Nowak Stanisław.
28. Czortków: Kassian Józef, Państwowe Gimnazjum im. J. Słowackiego, Potapiński Adam.
29. Dąbrowa Górnicza: Seminarjum Nauczycielskie Męskie, Szumejko Julja.
30. Dąbrowa: Górski Piotr.
31. Dalki pod Gnieznem: Uniwersytet Ludowy.
32. Dębica: Buszko Alojzy.
33. Droginia: Biblioteka Rejonowa Nauczycieli Szkół Powszechnych.
34. Drohobycz: Ks. Kotula Kazimierz.
35. Druja: Gimnazjum Polskie im. S. Batorego.
36. Gdańsk: Dragan Marcin.
37. Goździków: Siemińska Rita.
38. Grodno: Biblioteka Miejska, Muzeum Państwowe.
39. Gorlice: Szaro Stanisław.

40. Grojec: Samopomoc uczniów Gimnazjum koedukacyjnego.
41. Grudziądz: Biblioteka Czytelni Nauczycieli Szkół Powstecznych, Państwowe Gimnazjum Klasyczne, Seferowiczowa Wanda.
42. Hnwniki: Przysiecki Ludwik.
43. Janów Podlaski: Biblioteka Seminarjum Duchownego, Ks. Prałat Grabowski Jan.
44. Jarosław: Biały Józef, Reising Wojciech.
45. Jasło: Ks. Pasek Jan.
46. Jaworów: Chrzęszcz Edmund, Gimnazjum Państwowe.
47. Kamionka Strumiłowa: Oppenauer Marja.
48. Kartuzy: Cichecki Franciszek.
49. Katowice: *Członkowie Oddziału P. T. H. w Katowicach*: Dobaczewski Józef, Dobrowolski Tadeusz, Grażyński Michał, Igielski Władysław, Kierecki Marjan, Lutman Roman, Pam-puch Piotr, Prus Karol, Ranoszek Rudolf, Ręgorowicz Lud-wik, Ks. Szramek Emil.
Oddział P. T. H. w Katowicach liczy razem z zamiejscowymi i nowo wpisanymi 43 członków.
50. Kępnno: Słowik Piotr.
51. Kielce: Seminarjum Nauczycielskie Męskie, Ks. Zdanow-ski J.
52. Kobryń: Gimnazjum Państwowe Polskie.
53. Koło: Marek Stanisław.
54. Kołomyja: Gimnazjum Państwowe im. Króla K. Jagiel-łończyka.
55. Kórnik: Biblioteka Kórnicka.
56. Kościerzyna: Seminarjum Nauczycielskie Męskie.
57. Kraków: *Członkowie Oddziału P. T. H. w Krakowie*: Anczyc Waclaw, Bąkowski Klemens, Barycz Henryk, Bob-kowska Wanda, Bogatyński Władysław, Buczek Karol, Bur-mistrz Józef, Centralna Biblioteka Nauczycielska, Chmiel Adam, Cichocki Marjan, Cielecki Zaremba Artur, Dąbrow-ski Jan, Długopolski Edmund, Dobrowolska Wanda, Dobro-wolski Kazimierz, Duda Franciszek, Estreicher Stanisław, Feldman Józef, Ks. Fijałek Jan, Friedberg Jan, Friedberg Marjan, Fuchs Franciszek, Gembala Alojzy, Grodecki Ro-man, Hammer Klemens, Haydukiewicz Józef, Hrabyk Piotr, Jachimecki Zdzisław, Janik Michał, Klein Franciszek, Kłod-ziński Abdon, Kłodziński Adam, Koło Historyków U. U. J., Koło Historyków Państwowego Pedagogium, Komornicki Ste-fan, Konczyńska Wanda, Konopczyński Władysław, Kopera Feliks, Kot Stanisław, Koziółkowski Marjan, Kozłowska-Budkowa Zofja, Krzyżanowski Adam, Kukiel Marjan, Kuntze Edward, Kupczyński Tadeusz, Kutrzeba Stanisław, Lehr-Spła-wiński Tadeusz, Lepszy Kazimierz, Lepszy Leonard, Lohn An-drzej, Matuszek Adam, Muczkowski Józef, Münch Henryk, Muzeum Czartoryskich, Niwiński Mieczysław, Pelczar Marjan,

Piekarski Kazimierz, Piotrowicz Karol, Piotrowicz Ludwik, Piwarski Kazimierz, Piwko Stanisław, Pociecha Stanisław, Sawicki Jakób, Seminarjum Historji Kościoła w Polsce, Seminarjum Historji Kultury U. J., Seminarjum Historyczne U. J., Seminarjum Historyczno-Prawne, Semkowicz Władysław, Seruga Józef, Skibiński Mieczysław, Sobieski Waclaw, Stanisław Tadeusz, Strzelecki Adam, Szaszkievicz Józef, Szumański Adam, Szumowski Władysław, Taszycki Witold, Taubenschlag Rafał, Tomaszewski Stefan, Towarzystwo Biblioteki Słuchaczy Prawa U. J., Vetulani Adam, Wolański Adam, Zdzitowiecka Jasieńska Halina, Ziemiński Adam, Żyła Władysław.

Oddział P. T. H. w Krakowie liczy razem z zamiejscowymi i nowopisanymi 92 członków.

58. Królewska Huta: Juchnowicz Irena.
59. Ksawerów: Franke Bronisław.
60. Lubaczów: Freundlich Aleksander.
61. Lubawa: Państwowe Seminarjum Nauczycielskie.
62. Lubiatówko: Chrzanowski Zygmunt.
63. Lublin: a) *Członkowie Oddziału P. T. H. w Lublinie*: Ambroziewiczowa Stanisława, Białkowski Leon, Ks. Bielowski Józef, Borkowski Julian, Borysławski Felicjan, Cybulska Aurelja, Czarnecki Władysław, Dobrzański Jan, Duczymiński Stanisław, Fritzówna Jadwiga, Gawarecka Kazimiera, Godziszewski Władysław, Górski Ludwik, Grużewski Bolesław, Horyszewski Stanisław, Ks. Jaworski Jan, Kamiński Jan, Kobusiewiczówna Jadwiga, Kossowski Aleksander, Ks. Krassowski Aleksander, Mazurkiewicz Józef, Naczymska Zofja, Nestor Piotr, Oleszal Kazimierz, Pasławska Julja, Popławski Mieczysław, Riabinin Jan, Ks. Skibniewski Marjusz, Skupówna Janina, Ks. Stopniak Piotr, Szwarzycy Bronisław, Tosio Otylja, Ks. Umiński Józef, Wiesławski Jan, Wojciechowski Stefan, Wyszynska Irena.

Oddział P. T. H. w Lublinie liczy 36 członków.

- b) *Bezpośrednio należą do P. T. H. we Lwowie*: Biblioteka Uniwersytecka, Biblioteka Urzędu Wojewódzkiego, Koło Historyków U. U. L., Nowicki Eustachy.
64. Lwów: *Członkowie Oddziału P. T. H.*: Adamus Jan, Aleksandrowiczówna Aniela, Andrusiak Mikołaj, Antonów Michał, Ks. Badeni Henryk, Badeni Stanisław, Balicki Juliusz, Balicki Stefan, Barwiński Eugenjusz, Bernacki Ludwik, Biblioteka Fundacji Baworowskich, Biblioteka D. O. K. VI., Biblioteka Poturzycka, Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Biesiadecki Franciszek, Borkowski Oktaw, Borzemski Antoni, Bostel Ferdynand, Bujak Franciszek, Charewiczowa Łucja, Chołodecki Białynia Józef, Ks. Cichowski Henryk, Czołowski Aleksander, Dąbkowski Przemysław, Ks. Długosz Teofil, Fischer Adam, Fuliński Benedykt, Gan-

szyniec Ryszard, Gębarowicz Mieczysław, Gerlach Jan, Gilewicz Aleksy, Gimnazjum Państwowe II. im. K. Szajnochy, Górka Olgierd, Gubrynowicz Bronisław, Gubrynowicz Kazimierz, Hahn Wiktor, Hartleb Kazimierz, Hoszowski Stanisław, Hejnosz Wojciech, Inglott Stefan, Janelli Marjan, Janicka Helena, Jarosiewicz Marja, Jędrzejowska Anna, Jorkaschowa Aleksandra, Koestlich Roman, Koło Historyków U. U. L., Koło Odczytowe im. Piotra Skargi, Koranyi Karol, Korzeniowski Kazimierz, Kotwicz Władysław, Kozicki Władysław, Kozłowski Leon, Krzemicka Zofja, Książnica-Atlas T. N. S. W., Kucharski Eugenjusz, Landenberger Tadeusz, Laskownicki Bronisław, Lasocki Zygmunt, Lechicka Jadwiga, Lewicki Kazimierz, Loewenstein Stanisław, Lubomirski Andrzej, Lutnan Tadeusz, Łempicki Stanisław, Maleczyńska Ewa, Maleczyński Karol, Mańkowski Tadeusz, Mendys Michał, Muzeum Przemysłowe, Nacher Teodor, Nanke Czesław, Nawratil Arnulf, Olexiński Stanisław, Osiecki Wiktor, Pazdro Zbigniew, Pazyra Stanisław, Petryński Ludwik, Pierzchała Ludwik, Piniński Leon, Podlacha Władysław, Polaczkówna Helena, Porębowicz Edward, Porębska Irena, Poźniak Alfred, Próchnicki Zdzisław, Ptaśnik Jan, Rolny Wilhelm, Schirmer Edward, Seminarjum Historji Gospodarczej, Seminarjum Historji Oświaty w Polsce, Seminarjum Historji Polski, Seminarjum Historji Nowożytnej, Seminarjum Historji Średniowiecznej, Seminarjum Prawnicze, Semkowicz Aleksander, Skoczek Józef, Skulski Ryszard, Śmiałek Wincenty, Sochaniewicz Kazimierz, Solski Tadeusz, Stefankiewicz Wojciech, Stesłowicz Władysław, Stroński Zdzisław, Studziński Cyryl, Sulimirski Wit, Stachoń Bolesław, Szafranski Ludwik, Szlągowski Adam, Ks. Szydelski Stefan, Towarzystwo Żydowskich Studentów Filozofji, Turska Jadwiga, Twardowski Kazimierz, Tyszkowski Kazimierz, Uhma Stefan, Urban Piotr, Urbański Tadeusz, Wagner Artur, Walawender Antoni, Wańczura Alojzy, Wąsacz Michał, Wąsowicz-Dunin Jerzy, Werchacki Ryszard, Wereszczyński Antoni, Wereszycki Henryk, Wiszówna Jadwiga, Witwicki Tadeusz, Włodarski Bronisław, Zajączkowski Stanisław, Ks. Zajchowski Józef, Zakrzewski Kazimierz, Zakrzewski Stanisław, Zarewicz Stanisław, Zborucki Zygmunt, Żebrowska Zofja.

Oddział P. T. H. we Lwowie liczy razem z nowo wpisanymi 141 członków.

65. Łask: Mazur Andrzej, Szwejczer Janusz.

66. Łodygonice: Jakóbiec Jan.

67. Łomża: Filipeczuk Franciszek.

68. Łuck: Biblioteka Publiczna.

69. Łódź: *Członkowie Oddziału P. T. H. w Łodzi*: Adamowicz Józef, Archiwum Akt dawnych m. Łodzi, Augustyniak Jan, Bajer Karol, Berkowicz Henryk, Bogatko Eleonora, Biblio-

teka Państwowa Centralna Pedagogiczna, Biblioteka Wojskowa D. O. K. IV., Cywuszowa Antonina, Czereszkiwiczówna Janina, Dziubani Irena, Englówna Łucja, Erdmanowa Zofja, Ferens Adam, Fichna Bolesław, Gadomski Jerzy, Grzędzielski Eugenjusz, Hajkowski Zygmunt, Hertz Mieczysław, Holzgreber Jan, Jeskowa Stefanja, Jurczyński Juljusz, Kappes Aleksander, Koło Naukowe Uczniów Gimnazjum im. J. Piłsudskiego, Ks. Kotula Karol, Kowalewska Magdalena, Krasicka Jadwiga, Kunertówna Janina, Landau Tadeusz, Lewicki Stanisław, Lorentz Zygmunt, Ławnicka Justyna, Majczakówna Marja, Marczyńska Kazimiera, Misalowa Gryzelda, Nowacki Maksymiljan, Nowakowska Janina, Olszewski Władysław, Opęchowski Jan, Oziębły Franciszek, Pachucka Romana, Piaskowski Walenty, Rau Zygmunt, Rzewski Aleksy, Rothowa Aniela, Seminarjum Nauczycielskie Żeńskie im. A. Szycówny, Szretter Jerzy, Świderkówna Cecylja, Szczepańska Janina, Szczygielski Wacław, Wardęcka Gabrjela, Waszkiewicz Ludwik, Więckowski Stanisław, Ks. Wilk Stanisław, Wojciechowska Irena, Ks. Woynarowski Stefan, Zaborowska Helena, Zieleniewska Marja.

Oddział P. T. H. w Łodzi liczy razem z zamiejscowymi i nowowypisanymi 85 członków.

70. Mielnik: Ks. Karpan Kozłowski Jarosław.
71. Mikołów: Kobyłański Teofil, Wojna Paweł.
72. Mogiła: Konwent OO. Cystersów.
73. Mysłówice: Gimnazjum Państwowe, Warcholik Stanisław, Ks. Wojtas Maksymiljan.
74. Myślenice: Gimnazjum Państwowe im. Tadeusza Kościuszki.
75. Nabruz: Jacniacka Joanna.
76. Nadwórna: Zubrzycki Piotr.
77. Nakło: Dyrekcja Gimnazjum Państwowego.
78. Nieśwież: Zolich Franciszek.
79. Nowogródek: Majchrzycki Antoni.
80. Nowy Sącz: Hein Juljan, Żytyński Saturnin.
81. Nowy Targ: Ks. Kania Bolesław.
82. Oblęgorek: Sienkiewicz Henryk Józef.
83. Ostróg: Niźnikiewicz Dymitr.
84. Ostrów Łomżyński: Modzelewski Stefan.
85. Ostrowiec: Łazarczyk Antoni.
86. Pabjanice: Hansówna Alicja, Salska Helena.
87. Pelplin: Ks. Glemma Tadeusz.
88. Pełkinia: Książę Czartoryski Witold.
89. Pińsk: Gimnazjum OO. Jezuitów, Ks. Kantak Kamil, Terlecki Władysław.
90. Piotrków Trybunalski: Próchnik Adam, Witanowski Michał.

91. Płock: Kazimierski Bolesław.
92. Podhajce: Bazanowski Wiktor.
93. Pomorzany: Sidorowicz Ferdynand.
94. Poznań: *Członkowie Oddziału P. T. H. w Poznaniu*: Biblioteka Gimnazjum im. Marcinkowskiego, Biblioteka Publiczna im. Kraszewskiego, Biblioteka Raczyńskich, Biblioteka Wojskowa D. O. K. VII, Chodynicki Kazimierz, Dedio Stanisław, Ks. Dettloff Szczęsny, Dobrzycki Stanisław, Erzepki Bolesław, Grabowski Tadeusz, Gumowski Marjan, Jedlicki Marjan, Kaczmarczyk Kazimierz, Kaletka Adam, Knapowska Wiesława, Kniat Marjan, Koło Historyków U. U. P., Konieczny Franciszek, Kossecki Antoni, Krotowski Kazimierz, Ks. Majkowski Edmund, Mastyńska Marja, Ks. Nowacki Józef, Opatrny Jarosław, Paczkowski Józef, Pohorecki Feliks, Ks. Prumbs Antoni, Rutkowski Jan, Seminarjum Historyczne U. P., Silnicki Tadeusz, Skałkowski Adam, Staszewski Janusz, Truchim Stefan, Tymieniecki Kazimierz, Ułaszyn Henryk, Widajewicz Józef, Willaume Juliusz, Wojciechowski Zygmunt, Wojtkowski Andrzej, Zerbe Mieczysław, Ziółkowski Tadeusz.
- Oddział P. T. H. w Poznaniu liczy 44 członków.
95. Przemyśl: *Członkowie Oddziału P. T. H. w Przemyślu*: Arłamowski Kazimierz, Biblioteka Seminarjum duchownego obrz. łać., Ks. Biernat Stanisław, Fischerówna Anna, Gimnazjum Państwowe I im. J. Słowackiego, Gimnazjum Państwowe II im. Morawskiego, Haniszewski Józef, Kobylański Józef, Garlicki Apolinary, Kramarz Walerjan, Kupka Józef, Ks. Kwolek Jan, Ks. Lasek Jan, Lic Kazimierz, Ks. Momidłowski Stefan, Osiński Kazimierz, Persowski Franciszek, Pęczek Jan, Smółka Jan, Tymińska Zofja, Ks. Wąsik Tomasz, Ks. Wziątek Marcin.
- Oddział P. T. H. w Przemyślu liczy 22 członków.
96. Pszczyzna: Frisch Ludwik.
97. Puławy: Rada Pedagogiczna.
98. Radom: Gimnazjum Państwowe im. J. Kochanowskiego, Sołtyk Feliks.
99. Radziechów: Tyrowicz Marjan.
100. Radzyń: Ks. Prałat Osiński Tadeusz.
101. Rawicz: Dyrekcja Gimnazjum Państwowego, Kodryl Stanisław.
102. Roździeń: Gołba Kazimierz.
103. Równe: Hoffman Jakób.
104. Ruda Pabjanicka: Jeżewski Mieczysław, Sauter Jan.
105. Rybnik: Batorski Marjan.
106. Rydzyna: Maresz Tadeusz.
107. Sambor: Gimnazjum Państwowe im. A. Mickiewicza, Gimnazjum II Państwowe im. M. Kopernika, Glottowa Bronisława.

108. Sanok: Chmielewski Tadeusz, Rejnin Antoni.
109. Sandomierz: Państwowe Seminarjum Nauczycielskie.
110. Siedlce: Ks. Branik Wiktor, Kanclerzewski Roman, Ks. Piotrowski Koronat, Ks. Sokołowski Czesław, Biskup Suffragan Podlaski, Ks. Prałat Stefanowski Marjan, Ks. Szklarowski Andrzej, Ks. Prałat Wilde Roman.
111. Siemianowice Śląskie: Kledroń Józef, Olszewicz Wacław.
112. Skarzyska Kamienna: Ks. Jagiełło Bolesław.
113. Sokołów Podlaski: Ks. Dola Ryszard.
114. Stanisławów: *Członkowie Oddziału P. T. H. w Stanisławowie*: Biernacki Rudolf, Chowaniec Czesław, Chudio Maksymiljan, Freszłowa Leonja, Geisler Józef, Gimnazjum Państwowe I im. M. Romanowicza, Gimnazjum Państwowe II, Gimnazjum Państwowe III, Gimnazjum Żeńskie im. E. Orzeszkowej, Gimnazjum Koedukacyjne Ewangelickie, Hargesheimer Zofja, Ks. Janicki Franciszek, Jasiński Jan, Kiperowa Zofja, Kopystjański Adrian, Ks. Komusiewicz Franciszek, Latkowski Julian, M. Łubieńska Elżbieta, Medon Adolf, Seminarjum Państwowe Nauczycielskie Męskie, Seminarjum Państwowe Nauczycielskie Żeńskie, Szczurowski Alfons, Thal Kazimierz, Weissberg Henryka, Wolański Edmund, Zieliński Józef.
- Oddział P. T. H. w Stanisławowie liczy 26 członków.
115. Starogard: Gimnazjum Państwowe.
116. Stryj: Rappaport Herman.
117. Świecie: Habel Lucjan.
118. Szarlej: Dubiecki Tadeusz.
119. Szczebrzeszyn: Cybulski Franciszek.
120. Tarnopol: Aleksiewicz Marjan, Sobolakówna Helena.
121. Tarnów: Czernecka Stanisława, Czapliński Władysław, Donnersberg Józef, Dziamanka Marja, Dyrekcja Gimnazjum im. Kazimierza Brodzińskiego, Dyrekcja II Gimnazjum Państwowego im. Tarnowskiego, Łojowska Janina, Penkala Franciszek.
122. Tarnowskie Góry: Kotajny Jan, Ks. Sowicki Jan.
123. Tomaszów Lubelski: Kółko Miłośników Historji przy Gimn. Państwowem.
124. Toruń: Głuchowski Władysław, Sawczyński Adam, Towarzystwo Naukowe, Tync Stanisław.
125. Tykocin: Wilk Jan.
126. Wąbrzeźno: Krzak Władysław.
127. Wągrowiec: Kodryl Stanisław.
128. Warszawa: Towarzystwo Miłośników Historji w Warszawie (działa jako Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego).

a) *Członkowie honorowi:*

Adam i Ludwika z hr. Krasińskich ks. Czartoryscy,
† Aleksander Jobłowski, † Korzon Tadeusz.

b) *Członkowie protektorzy:*

† Baranowski Ignacy, † Kiślański Władysław, Szczeniowski Ignacy, Temler Józef.

c) *Członkowie zwyczajni:*

Anusz Antoni, Archiwum Akt Dawnych w Warszawie, Arnold Stanisław, Bachulski Alexy, Balicka Zofja, Bartel Oskar, Bartoszewski Leon, Bartoszewski Władysław, Baruch Maksymiljan, Bąkowski Leon, Białowiejska Wanda, Biłek Jan, Bisier-Soubise Gustaw, Blikle Antoni, Bóbrnicki Teofil, Bochniak Józef, Bogatkiewicz Władysław, Bojasiński Józef, Borkiewicz Adam, Brun Waclaw, Brzeczowski Aleksander, Bursche Edmund, Burschówna Helena, Chełmińska Julja, Chwalewik Edward, Ciepichall Henryk, Cielowski Jerzy, Czapski Bogdan, Czarnowski Stefan, Dąbrowski Jan, Dąbrowski Otton, Demby Stefan, X. Detkens Edward, Dębski Aleksander, Dunikowski Julian, Dyski Władysław, Dziewulski Stefan, Dzwonkowski Włodzimierz, Enderówna Janina, Englert Adam, Farlikówna Józefa, Fedkowiczówna Anna, Felsówna Kazimiera, Frankowski Józef, Freytag Bogusław, Fukier Henryk, Gadomski Jerzy, Gąsiorowska Natalja, Gedroyć Franciszek, Gembarzewski Bronisław, Giergielewicz Jan, Gimnazjum im. Reja, Gimnazjum im. Konopnickiej, Gimnazjum im. Lelewela, Gintel Jan, Glass Jakób, Glikówna Lucyna, Głoda Marja, Gomólińska Marja, Gontarczyk Wiktor, Grabowska Kazimiera, Groniowski Stanisław, Grotowski Marjan, Gugulski Edward, Gutry Czesław, Halecki Oskar, Handelsman Marceł, Harbut Juljusz, Hauke-Nowak Aleksander, Henrichówna Marja, Herbst Stanisław, Hniłko Antoni, X. Hoffman Franciszek, Hubert Antoni, Iwaszkiewicz Janusz, Jakubowski Jan, Jankiewicz Waclaw, Jędrzejewicz Janusz, Joczowa Serafina, Kaleński Gustaw, Kamieniecki Witold, Kamiński Wawrzyniec, Karwasińska Jadwiga, Kawałkowski Aleksander, Kawecki Stanisław, Kawtaradze Jan, Kernbaum Józef, Kętrzyński Stanisław, Kirchner Michał, Kirszbraun Arnold, de Kleist Michał, X. Kłapkowski Władysław, Kobierzycki Maurycy, Kochanowska-Wojciechowska Jadwiga, Kochanowski Jan Karol, Kochanowski Wiktor, Koelichenówna Stefanja, Koło Historyków Stud. Uniw. Stefana Batorego w Wilnie, Koło Historyków Stud. Uniw. Warszawskiego, Konarski Kazimierz, Koral Ignacy, Korbut Gabriel, Kormanowa Żanna

Korzonowa Jadwiga, Krajewski Lucjan, Kraushar Aleksander, Kraushar Tadeusz, Krausówna Zofja, Krongoldówna Tola, Krzywicki Ludwik, Kucharzewski Jan, Kulczycki Ludwik, Kuźmińska Marja, Laskowski Otton, Lasocka Lucyna, Landyn Władysław, Leipras Kazimierz, Leśniewski Czesław, Lewak Adam, X. Liedtke Antoni, X. Likowski Henryk, Łągwa Jadwiga, Łazarski Zygmunt, Łodyński Marjan Wit, Łopaciński Wincenty, Małewski Julian, Maliniak Julian, Mally Janina, Małachowska-Łempicka Ewa, Małachowski-Łempicki Stanisław, Małuszyński Marjan, Manteuffel Tadeusz, Markiewicz Aleksander, Markowska Wanda, Markowski Adam, Maślankówna Franciszka, Michałowiczowa Stanisława, Michałowski Józef, Milewski Czesław, Mińkowska Anna, Mongirdowa Marja, Mongird Waclaw, Moraczewski Adam, Mościcki Henryk, Moszczeńska Wanda, Mrozowska Halina, Muszkowski Jan, Mysłowski Adolf, Nagórska-Rudzka Walentyna, Natanson-Leski Jan, Neufeldówna Irena, Niemojewski Jerzy, Niemyska Janina, Niewiarowska Marja, X Nowak Wincenty, Nowakowski Stanisław, Olszamowska-Skowrońska Zofja, Oppman Edmund, X. Osiński Władysław, Ossowska Marja, Ostaszewska Henryka, Pajewski Janusz, Parczewski Tomasz, Paszkiewicz Henryk, Pawlik Tadeusz, Pawłowski Bronisław, Parysówna Wanda, Piaskowski Bohdan Adolf, Pikulski Antoni, Marszałek Piłsudski Józef, Piskor Tadeusz, Płokarz Józefat, Płoski Stanisław, Pohoška Hanna, Pomarański Stefan, Poniatowski Stanisław, Ponikowski Cezary, Posseltówna Irena, Powierza Aleksander, Prószczyńska Wanda, Przelaskowski Ryszard, Przewalski Stefan, Przedziecki Rajnold, Ks. Przygodzki Stanisław, Przyrembel Zygmunt, Ptaszycki Stanisław, Pułaski Franciszek, Puzyna Józef, Rac Leonard, Radlińska Helena, Radomski Jerzy, Radzikowski Teodozy, Radziwonowicz Waclaw, Rafacz Józef, Robowska Lucyna, Rogoziński Tadeusz, Rojek Mieczysław, Ks. Rostkowski Wiktor, Rudziński Stanisław, Rupp Adolf, Rulikowski Mieczysław, Rutkowski Stanisław, Rybarski Antoni, Rzakiewiczówna Romana, Sawicka Bogumiła, Schönbrennerówna Janina, Seminarjum Historyczne Stud. Uniw. Warszawskiego, Seminarjum Nauczycielskie Męskie w Białymstoku, Serejski Henryk Marjan, Siemieński Józef, Skąpski Kazimierz, Skibiński Franciszek, Skopińska Zofja, Śliwińska Marja, Słońska Lucja, Ks. Śmidoła Franciszek, Solecki Adam, Sosnowski Stanisław, Sowińska Anna, Stachiewicz Juliusz, Staruszkiewicz Franciszek, Stefański Kazimierz, Stempkowski Stanisław, Strzałecki Antoni, Suchodolski Witold, Sujkowski Andrzej, Świerkowski Ksawery, Świętorzecki Stefan, Symonolewicz Konstanty, Szarota Marceli, Szczę-

sna-Łopatto E., Szczypiński Adam, Szellerowa Henryka, Szkoła Mazowiecka w Warszawie, Szmigrodzka J., Szrubarski Ludwik, Szulkin Michał, Szweykowski Tadeusz, Szygiellowa Zofja, Szymanowska Marja, Talikowski Stefan, Tatomir Adam Wiktor, Torlecki Władysław, Teslar, Tadeusz, Tokarz Wacław, Tomaszewski Aleksander, Tomorowiczowa Marja, Towarzystwo b. Wychowawców Szkół Kaliskich Średnich, Trautsolt Eustachy, Treutzowa Władysława, Tymieniecki Konstanty, Usarek Leon Zygmunt, Wałigóra Bolesław, Wałek-Czernecki Tadeusz, Waszkiewicz Ludwik, Wądołkowska Janina, Wdowiszewski Zygmunt, Więckowska Helena, Wieliczko-Wielicki Michał, Wilczyńska Zofja, Wilder Hieronim, Wilder Jan Antoni, Wilkowszczyński Aleksander, Winnicki-Sas Leonard, Witkowski Marjan, Włodarski Aleksander, Wojnar Kasper, Wolff Adam, Woliński Janusz, Worobczuk Adam, Wróblewski Kazimierz, Zaborski Józef, Zaćwilichowski Stanisław, Zaleski August, Załęcki Artur, Zand Andrzej, Zanowa Jadwiga, Zawadzki Franciszek, Zborowska Marja, Zborowska Matylda, Zieliński Hugon, Zieliński Tadeusz, Zielski Juljan, Zmigryder-Konopka Zdzisław, Żebrowski Tadeusz, Żmigrodzki Zygmunt, Ks. Żywczyński Mieczysław.

Oddział P. T. H. w Warszawie liczy 291 członków.

Zapisani bezpośrednio w Zarządzie Głównym P. T. H. we Lwowie:

Arnold Stanisław, Bałaban Majer, Biblioteka Krasińskich, Biblioteka Ministerstwa W. R. i O. P., Biblioteka Ordynacji Zamojskich, Brzeski Tadeusz, Centralna Biblioteka Wojskowa, Diveky Adrijan, Freilich Józef, Halecki Oskar, Handelsman Marcei, Ks. Jaskłowski Stefan, Kętrzyński Stanisław, Kipa Emil, Kolankowski Ludwik, Kryński Adam, Ks. Likowski Henryk, Łodyński Marjan, Łopaciński Wincenty, Mościcki Henryk, Muszkowski Jan, Patkowski Aleksander, Pini Tadeusz, Przeworski Stefan, Rafacz Józef, Reiter Marjan, Siemieński Józef, Stojanowski Józef, Świitalski Kazimierz, Wałek-Czernecki Tadeusz, Wareżak Jan, Wayda Władysław, Weinfeld Ignacy, Wydział Archiwalno-Biblioteczny Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

129. Wejherowo: Gimnazjum Państwowe.

130. Wieliczka: Dihm Jan, Dyrekcja Gimnazjum Państwowego im. Matejki.

131. Wielkie Hajduki: Wallis Stanisław.

132. Wilno: Członkowie Oddziału P. T. H. w Wilnie: Aleksandrowicz Bronisław, Ambros Michał, Bohdanowiczówna Marja, Bossowski Franciszek, Dzikowski Mikołaj, Ehren-

kreutz Stefan, Gimnazjum OO. Jezuitów, Gimnazjum im. Słowackiego, Girdwoynówna Marja, Gizbert - Studnicki Waclaw, Glixelli Stefan, Gulbinowa Ewa, Hirschberg Adolf, Jaworski Iwo, Jodziewicz Aleksander, Kalenkiewiczówna Anna, Karpowicz Zygmunt, Kolbuszewski Kazimierz, Kontowt Kazimierz, Kościałkowski Stanisław, Kozłowska Janina, Lisowski Stanisław, Łopaciński Stanisław, Łowmiański Henryk, Mienicki Ryszard, Młodkowski Tadeusz, Modelski Teofil Emil, Muraszko Henryk, Narwoysz Antoni, Ks. Niewiero Florjan, Ks. Nowak Edmund, Oko Jan, Pieniżkowa Janina, Pietraszkiewiczówna Stanisława, Piuciński Mieczysław, Puciata Paweł Mateusz, Romanowski Józef, Rosiak Stefan, Seminarjum Historyczne U. S. B., Seminarjum Prawno-Ekonomiczne U. S. B., Skrzat Michał, Szczerbicki Edward, Turkowski Tadeusz, Uziębło Łucjan, Walicka Waclawa, Ks. Wilanowski Bolesław, Wysłouch Seweryn, Ks. Zełudziejewicz Michał.

- Oddział P. T. H. w Wilnie liczy 48 członków.
133. Włodzimierz: Koło Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych.
  134. Włocławek: Koło Historyków Gimnazjum im. Jana Długosza, Morawski Michał, Związek Zawodowy Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich.
  135. Wołyń: Ognisko Związku Nauczycielstwa Szkół Powszecznych.
  136. Wolsztyn: Gimnazjum Państwowe.
  137. Winnagóra: Ks. Kozierowski Stanisław.
  138. Zamość: Państwowe Gimnazjum żeńskie im. M. Konopnickiej, Pieszko Michał.
  139. Zawiercie: Ks. Wajzler Bolesław.
  140. Zawiercie Rudniki: Dutkiewicz Józef.
  141. Zbaraż: Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Henryka Sienkiewicza.
  142. Zduńska Wola: Gimnazjum im. Kazimierza Wielkiego, Myszkowski Zygmunt.
  143. Zgierz: Cezak Jakób, Świercz Jan.
  144. Złoczów: Gimn. Państwowe im. Króla Jana Sobieskiego.
  145. Żywiec: Ks. Kajdas Józef.
  146. Poza Polską mieszkają: Battaglia Forst Otto, Wiedeń; Hodinka Antoni, Pecz; Piceta Vladymir, Moskwa; Szauzdzinisówna Władysława, Ryga; Szyjkowski Marjan, Praga; Ks. Woroniecki Jacek, Rzym.

c) Nowi członkowie wpisani na rok 1930:

1. Biały stok: Państwowe Gimnazjum im. Anny z Sapiehów-Jabłonowskiej.
2. Bielsko: Parak Jan.

3. Dąbrowa Górnicza: Ripkowa Łucja.
4. Gniezno: Państwowe Gimnazjum.
5. Inowrocław: Państwowe Gimnazjum im. J. Kaspro-wicza.
6. Kalisz: Brokmanowa Melanja, Michalski Mieczysław, Węgrzyn Wojciech.
7. Katowice: Ligoń Stanisław, Ogrodziński Wincenty.
8. Koło: Ks. Jaworski Jan.
9. Koźmin: Baumgart Jan.
10. Kraków: Ks. Bednarski Stanisław.
11. Krotoszyn: Dubas Mieczysław.
12. Królewska Huta: Władysław Borth, Lenczowski Fran-ciszek.
13. Leśna Podlaska: Państwowe Seminarjum Nauczyciel-skie Męskie im. Brzezińskiego.
14. Lublin: Wyższe Gimnazjum Biskupie Męskie.
15. Lwów: Bisztyga Helena, Chyliński Konstanty, Kupczyński Stanisław, Ostrowski Erazm, Owadiuk Franciszek, Ks. Szmyd Gerard.
16. Łańcut: Gimnazjum Państwowe.
17. Łódź: Gimnazjum Zgromadzenia Kupców, Heinówna Wanda, Olejnik Bazyl, Olszyna-Wilczyński Józef, Ostrowska Zofja, Ks. Pabjańczyk Franciszek, Ks. Sienicki Bronisław, Strzępa Władysław, Targowski Józef, Wilczyńska Zofja, Wolna Wszechnica Polska.
18. Mysłowice: Skalka Tadeusz.
19. Płock: Towarzystwo Naukowe.
20. Poznań: Gimnazjum Humanistyczne im. Ign. Paderew-skiego, Górski Karol, Ks. Kaczorowski Stefan.
21. Pszczyzna: Dobrowolski Henryk.
22. Równe: Centralna Biblioteka Pedagogiczna.
23. Siedlce: Ks. Aleksandrowicz Piotr, Ks. Czech Władysław.
24. Szamotuły: Państwowe Gimnazjum Humanistyczne im. Piotra Skargi.
25. Tarnopol: Baškiewiczówna Bronisława, Bauer Jan, Cza-banowski Józef, Dłużniewska Stanisława, Gehlerówna Ra-chela, Gomułkówna Helena, Gotfried Marek, Gotliebowa Kazimiera, Grgojewiczówna Zofja, Heilpern Adam, Kirchner Zdzisław, Kittner Izydor, Ks. Klementowski Leopold, Ku-charski Władysław, Lenkiewicz Włodzimierz, Leśniakowski Włodzimierz, Lercher Ferdynand, Meersand Leon, Nesche-lówna Anna, Pelczarski Wojciech, Piekarski Waclaw, Ks. Ratuszny Antoni, Rudeński Marjan, Sadowska Ste-fanja, Schindler Wilhelm, Seminarjum Komitetu Obywa-telskiego, Somer Leon, Szołajski Stanisław, Turecka Zofja, Wagner Alfred, Wójcik Stanisław, Zgórski Stanisław.

Oddział P. T. H. w Tarnopolu liczy razem z dawnymi 34 członków.

26. Tarnowskie Góry: Kruczała Franciszek.
27. Tłumacz: Dyrekcja Gimnazjum Państwowego.
28. Toruń: Archiwum Miejskie.
29. Warszawa: Tomkiewicz Władysław, Żmigrodzki Zygmunt.
30. Wąbrzeźno; Państwowe Gimnazjum Humanistyczne.
31. Wilno: Centralna Biblioteka Pedagogiczna.
32. Września: Gimnazjum Państwowe im. H. Sienkiewicza.
33. Zgierz: Dolnicka Zofja.

d) Zmarli członkowie:

†
PTAŚNIK JAN

REDAKTOR KWARTALNIKA HISTORYCZNEGO
W LATACH 1923—1930

zmarł we Lwowie dnia 22 lutego 1930 r.

Józefów: Gawroński Rawita Franciszek.
Lwów: Heck Walerjan, Szafranski Ludwik.
Praga: Goll Jarosław, członek honorowy.
Warszawa: Gebert Bronisław, Pomorski Piotr.
Zgierz: Ożóg Kazimierz.

e) Publikacje P. T. H. otrzymują bezpłatnie lub jako wymienne następujące Instytucje i Towarzystwa:

a) w Polsce:

1. Ministerstwo W. R. i O. P. Warszawa, (7 egz. obowiązkowych).
2. Akademia Umiejętności, Kraków.
3. Archiwum miasta Lwowa, Lwów.
4. Archiwum Główne, Warszawa.
5. Archiwum Skarbowe, Warszawa.
6. Archiwum Ziemskie (Bernardyńskie) Lwów.
7. Archiwum Uniwersytetu J. K. Lwów.
8. Biblioteka Jagiellońska, Kraków,
9. Biblioteka im. Łopacińskiego, Lublin.
10. Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Lwów.
11. Biblioteka Publiczna, Warszawa.
12. Biblioteka Sejmu Rzeczypospolitej, Warszawa.
13. Biblioteka Seminarjum Historycznego, U. S. B., Wilno.
14. Biblioteka Uniwersytecka, Lwów.
15. Biblioteka Uniwersytecka, Poznań.
16. Biblioteka Uniwersytecka, Warszawa.
17. Biblioteka Uniwersytecka, Wilno.

18. Biblioteka Wyższej Szkoły Handlowej, Warszawa.
19. Bratnia Pomoc Towarzystwa Studentów U. P., Poznań.
20. Czytelnia Akademicka, Lwów.
21. Historische Gesellschaft für Posen, Poznań.
22. Instytut Zachodnio - Słowiański U. P. Collegium Maius, Poznań.
23. Przegląd Humanistyczny, Lwów.
24. Redakcja „Archiwum Historji i Filozofji Medycyny“, Poznań.
25. Redakcja „Bellony“, Warszawa.
26. Redakcja „Chowanny“, Katowice.
27. Redakcja „Nauki Polskiej“, Warszawa.
28. Redakcja „Przeglądu Historyczno-Wojskowego“, Warszawa.
29. Redakcja „Przeglądu Politycznego“, Warszawa.
30. Redakcja „Roczników Historycznych“, Poznań.
31. Redakcja „Sprawy Obce“, Warszawa.
32. „Roczniki Katolickie“, Poznań.
33. „Sprawy Narodowościowe“, Warszawa.
34. Stowarzyszenie Bratniej Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej U. S. B., Wilno.
35. Towarzystwo Geograficzne, Lwów.
36. Towarzystwo Miłośników Historji, Poznań.
37. Towarzystwo Naukowe im. Szewczenki, Lwów.
38. Towarzystwo Naukowe, Toruń.
39. Towarzystwo Naukowe, Warszawa.
40. Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Poznań.
41. Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Przemyśl.
42. Towarzystwo Wzajemnej Pomocy U. U. J., Kraków.
43. Zgromadzenie O. O. Redemptorystów, Toruń.

b) Poza Polską:

1. Academia Romana, Bucuresti.
2. Académie Royale, Belgrad.
3. Akademja Nauk U. S. S. R., Leningrad.
4. Altpreussische Forschungen, Königsberg.
5. Association the American Historical, Waschingon.
6. L'Association France Pologne, Paris.
7. Biblioteca dell'Academia Pollacca di Cracovia, Roma.
8. Biblioteca Vaticana, Roma.
9. Bibliothèque Polonaise (Biblioteka Polska) Paris.
10. Bibliothek der Gesellschaft für Pommersche Geschichte und Alterthumskunde, Stettin.
11. Cesky Klub Historický, Praha.
12. Deutscher Verein für die Geschichte Mährens und Schlesiens, Brno.
13. Historicke Seminar University Komenského, Bratislave.
14. Historisches Jahrbuch, München.
15. Historischer Verein von Schwaben und Neuburg, Ausburg.

16. Institut d'Etudes Slaves (section polonaise), Paris.
17. Jahrbücher für Cultur und Geschichte der Slaven, Wrocław.
18. Jahresberichte für deutsche Geschichte, Berlin.
19. Le Monde Slave, Paris.
20. Narodne Muzeum, Praga.
21. Nassauische Landesbibliothek, Wiesbaden.
22. Redakcja „Ceský Lid“, Praga.
23. Redakcja „Prager Presse“, Praga.
24. Redakcja „Przeglądu Bułgarskiego“, Sofja.
25. Redakcja „Slavische Rundschau“, Praga.
26. Pontificium Institutum Orientalium Studiorum, Rzym.
27. Royal Historical Society, London.
28. Section Historique de l'Academie des Sciences d'Ukraine, Kijów.
29. Slavisches Institut an der Universität, Leipzig.
30. Societé des Bollandistes, Bruxelles.
31. Staatsarchiv, Wrocław.
32. Staatsarchiv, Königsberg.
33. Staats und Universitäts Bibliothek, Wrocław.
34. Stadtbibliothek (Vorstand des Westpreussischen Geschichtsvereines), Gdańsk.
35. „Szazadok“, Towarzystwo Hist. Węgierskie, Budapeszt.
36. Towarzystwo „Matice Morawska“, Brno.
37. Universitäts-Bibliothek, Heidelberg.
38. Universitäts-Bibliothek, München.
39. Universitesbibloteket, Uppsala.
40. University Komenského, Bratislave.
41. Uniwersytet, Mensk (Mińsk).
42. Verein für Geschichte der Deutschen in Böhmen, Praga.
43. Verein für Geschichte Schlesiens, Wrocław.
44. Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holsteinische Geschichte, Kiel.

Ogółem liczyło P. T. H. z końcem roku 1929 i z nowo-wpisanymi na rok 1930 razem członków 1093. Wysyła zaś 114 egz. bądź bezpłatnie, bądź jako wymienne.

